

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1-3706/18
05.02.2019. године
Крагујевац

ВИШИ СУД
У ЧАЧКУ

Примљено

Дана 05.02.2019. године

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија:
[REDACTED] председника већа, [REDACTED]
чланова већа, у парници тужиље С [REDACTED] Ћ [REDACTED] М [REDACTED] из Чачка, чији је пуномоћник [REDACTED] адвокат из Горњег Милановца, против тужене Републике Србије, Републички геодетски завод Београд – Служба за катастар непокретности Чачак, коју заступа законски заступник Државно правобранилаштво Београд, Одељење у Краљеву, уз учешће умешача на страни туженог, Миодрага Радивојевића из Чачка, чији је пуномоћник адвокат [REDACTED] из Новог Сада, Снежане Стефановић из Чачка, чији је пуномоћник [REDACTED] адвокат из Чачка и Драгане Пантовић из Чачка, чији је пуномоћник [REDACTED] адвокат из Новог Сада, ради спречавања злостављања на раду, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Чачку П1.бр. 11/16 од 27.07.2018. године, у седници већа одржаној 05.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље С [REDACTED] Ћ [REDACTED] М [REDACTED] из Чачка и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Чачку П1.бр. 11/16 од 27.07.2018. године.

II ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев умешача Снежане Стефановић из Чачка, којим је тражила да се обавезе тужиља С [REDACTED] Ћ [REDACTED] М [REDACTED] из Чачка, да јој накнади трошкове жалбеног поступка.

Образложење

Ставом првим изреке пресуде Вишег суда у Чачку П1.бр. 11/16 од 27.07.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље С [REDACTED] Ћ [REDACTED] М [REDACTED] из Чачка, којим је тражила да се према туженом утврди да је трпела злостављање на раду код туженог, у периоду од 18.02.2016. године до 23.11.2016. године од стране начелника службе Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се тужени обавезе да спречи злостављање на раду које трпи тужиља од стране начелника службе

Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка плати износ од 126.000,00 динара, првом и трећем умешачу као солидарним повериоцима износ од 255.000,00 динара, а другом умешачу износ од 126.000,00 динара.

Против побијане пресуде жалбу је благовремено изјавила тужиља побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 386. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) и у границама разлога наведених у жалби, Апелациони суд је утврдио да жалба тужиље није основана.

Побијана пресуда није донета уз битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1 – 3, 5, 7. и 9. ЗПП, па које Апелациони суд пази по службеној дужности, као ни уз битну повреду одредбе парничног поступка из тачке 12. наведене законске норме, на коју се жалбом тужиље неосновано указује, јер супротно наводима жалбе, побијана пресуда садржи јасне и не противречне разлоге о битним чињеницама, те нема недостатке због којих се не може испитати.

У првостепеном поступку није учињена ни битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. ЗПП, тврђењем у жалби, да је првостепени суд неосновано одбио предлог тужиље да се саслуша као сведок [REDACTED] начелник Службе катастра водова у Чачку, у коју Службу је тужиља распоређена решењем туженог од 22.04.2016. године. Ово из разлога, што је првостепени суд користећи се овлашћењима из члана 229. став 2. ЗПП, одлучио, који ће се докази извести ради утврђивања битних чињеница, због чега одбијање предлога тужиље да се саслуша сведок [REDACTED] супротно жалбеним наводима, није учињена наведена битна повреда парничног поступка, јер није ускраћено право тужиље да расправља пред судом.

Апелациони суд је оценио као неоснован и навод жалбе да првостепени суд није савесно и брижљиво оценио исказе сведока [REDACTED] директора и тужиље, саслушаних у својству парничних странака, као и умешача, означених као злостављачи, чиме се указује на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је супротно жалбеним наводима, првостепени суд, брижљиво оценио исказ свих сведока, па и сведока [REDACTED] директора и тужиље саслушаних у својству парничних странака, па је на основу савесне и брижљиве оцене ових и свих осталих изведених доказа, на основу резултата целокупног поступка, по свом уверењу, одлучио које је чињенице узео као доказане и за своју одлуку зашто је поверовао исказима саслушаних сведока, исказу законског заступника туженог као и писаним доказима, а не исказу тужиље саслушане у својству парничне странке у коме је тврдила да је од стране начелника службе Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић, злостављана, дао довољне и основане разлоге које као правилне прихвата и Апелациони суд.

Неосновано се жалбом тужиље истиче да је побијана пресуда донета на основу чињеничног стања које није правилно и потпуно утврђено, као и уз погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда тужиља (од 1994. године) и умешачи, означени као злостављачи, су у радном односу код туженог. Тужиља, која је по струци инжењер геодезије је до доношења решења туженог 07 број 112-256/2016-1 од 22.04.2016. године, распоређена у Катастру непокретности у Чачку, на пословима - провођења промена у бази података катастра непокретности – алфанумерички део, а од доношења решења, почев од 27.04.2016. године, распоређена у Катастар водова у Чачку, на радном месту - провођење промена у бази катастра бодова – графички део. До доношења решења туженог од 22.4.2016.године умешачи (означени као злостављачи) су били непосредно претпостављени тужиљи, а након распоређивања на друге послове, претпостављени тужиљи је био само само први умешач, Миодраг Радивојевић, начелник Службе у Чачку. Према опису послова радног места на коме је тужиља била распоређена и на које је распоређена по решењу туженог од 22.04.2016. године утврђено је да послови оба радна места подразумевају: провођење промена, контролу, односно накнадну проверу извршених промена, израду излазних докумената, заштиту и архивирање података, као и обављање других послова по налогу руководиоца групе, при чему је звање за радно место у Катастру непокретности сарадник, а у Катастру водова, стручни геодетски сарадник; услов за обављање истих је стечено високо образовање на студијама првог степена, основне академске студије, основне струковне студије, положен државни стручни испит и три године радног искуства у струци. Променом радног места тужиља је променила канцеларију и тај простор је делила са двојцом колега, који према изјави тужиље саслушане у својству парничне странке, по величини је простор који одговара броју запослених, па канцеларија у коју је прешла је потпуно одговарајућа. Тужиља је у току рада код туженог, завршила Правни факултет на Мегатренду и стекла звање мастер правника. У спорном периоду, тужиља је навела да је злостављана на раду од стране лица, означених као злостављачи, тако: што је након завршеног Правног факултета, утврдила да умешачи не поштују прописе и за то тражила од њих објашњење или информације, које јој нису давали; што је морала да изврши промену односно исправку у два решења која је радила у нацрту (као и сва остала решења), јер су јој иста враћена без објашњења од стране шефа правне службе Драгане Пантовић, која је, иначе контролисала и на иста стављала параф, у смислу сагласности са текстом решења, а затим их је потписивао начелник Службе Миодраг Радивојевић, чиме јој је ускраћена информација као запосленој о разлозима исправке, а од стране извршиоца злостављања Драгане Пантовић добијала је одговоре - да није тужиља ту да размишља, већ да ради како јој се каже; што је након више обраћања начелнику Службе, Миодрагу Радивојевићу, у вези са наведеним понашањем Драгане Пантовић, он реаговао на исти начин као и она; што је умешач Радивојевић једино од ње тражио да му персира и да му се обраћа са „начелниче“; зато што је распоређена на друге задатке и послове (нако је неспорно шеф Катастра водова, [REDACTED] тражио да се као испомоћ у ову службу распореди један запослени, а начелник Службе Миодраг Радивојевић, где је радила тужиља то искористио да њу распореди у ту Службу) решењем туженог од 26.04.2016. године, чији поништај није тражила, као и зато што јој 15-так дана пре распоређивања на друге послове, у Службу Катастра водова, нису дати у рад нови предмети; зато што је од претпостављених, означених као злостављачи, добијала налоге да одређене предмете, који нису хитни по закону, ради приоритетно, што је она одбијала, јер након завршетка правног факултета на Мегатренду је схватила да нико

не може на њу на тај начин да утиче; зато што је њена пауза једино контролисана; зато што је на њу пред другим запосленима, а и у његовој канцеларији, викао претпостављени начелник службе Миодраг Радивојевић; зато што је поступак посредовања који је решењем 03.11.2016. године обустављен, вођен од стране посредника [REDACTED] пристрасно. У 2011. години код туженог је био на снази Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у РГЗ донет 27.12.2010. године и Правилник о изменама и допунама Правилника од 18.05.2011. године, при чему се у табеларном прегледу радних места са бројем државних службеника и намештеника по Службама за катастар непокретности утврђује да је у СКН Чачак на пословима радног места за провођење промена у ДП КН – алфанумерички део предвиђено три извршиоца а за послове на радном месту за провођење промене у графичком делу КН два извршиоца. У периоду од 11.3.2016. године до 17.4.2016. године тужила је упутила четири електронска дописа туженом означени као „пријава“, „захтев за заштиту“ и „пријава против начелника СКН у Чачку Миодрага Радивојевића“ и „пријава против шефа правне службе Драгане Пантовић у СКН у Чачку“, са изнетим примедбама на рад службе, указивање на саопштење о преласку на друго радно место, недавање предмета у рад од 11.04.2016. године и указивање на уведену промену уз унету ознаку броја и на предмете у којима није поступано по закону. У поступку ванредне контроле наведених предмета, утврђено је да нема никаквих неправилности. Одредбом члана 4. Кодекса понашања државних службеника, државни службеник обављања своју дужност у оквиру датог овлашћења, у складу са законом и другим прописом и поступа по правилима струке и одредбама овог кодекса, а у одредби члана 14. - да у односима са претпостављенима, подређенима, другим државним службеницима и намештеницима, државни службеник поступа са дужном пажњом и поштовањем, те да је дужан да у односу са другим државним службеницима, обезбеди потребну сарадњу, не омета процес рада, поспешује професионалне односе и радну атмосферу и да избегава радње које би имале штетне последице по углед органа. Из информације о раду Одсека за Катастар водова у Чачку у 2016. години и приоритетним задацима у 2017. години, упућених начелнику Службе од стране [REDACTED] утврђен је потребан број запослених, број завршених и незавршених предмета, те исказана потреба за већим бројем запослених, који познају програм рада у Катастру водова и који су прошли обуку, а једна од тих је, поред [REDACTED] и још једног запосленог, била само тужила.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је по оцени Апелационог суда, првостепени суд закључио да наведене паушалне радње, за које није одређено ни место ни време, од стране тужиле, а које су предузете од лица означених као злостављачи, а који су лица којима је поверен одређен круг послова у правном лицу и која зато с обзиром на своју хијераријску лествицу у односу на тужилу имају овлашћења надређености и с тим у вези да одлучују о њеним правима, обавезама и одговорностима у име правног лица, не представљају радње злостављања на раду у смислу Закона о спречавању злостављања на раду, због чега је применом норми материјалног права, на које се у образложењу побијане пресуде позвао, тужбени захтев тужиле одбио као неоснован и одлучио као у изреци побијане пресуде.

За своју одлуку првостепени суд је дао јасне и основане разлоге које као правилне прихвата и Апелациони суд.

Оспоравајући правилност утврђеног чињеничног стања, као и правилност примењеног материјалног права, жалба тужиле у суштини оспорава оцену

изведених доказа по питању утврђивања битних чињеница и своди се на тврђење: да је у утуженом периоду злостављана на раду од стране означених злостављача, тако што јој је налагано да одређене предмете решава приоритетно, прекоредно, да умешачи нису поштовали прописе и законе, да суд није имао у виду да распоређивање на друго радно место јесте вид мобинга; да првостепени суд погрешно закључује да нема злостављања ни у виду недавања нових предмета тужиљи у рад 15-так дана пре распоређивања; да за навод тужиље да је умешач начелник Службе Миодраг Радивојевић, викао на њу у њеној и својој канцеларији суд погрешно закључује, наводно тврдњом свих саслушаних лица, да он иначе само гласно говори; да суд не прихвата тврдњу тужиље да је услед дуготрајне изложености стресу, понижавању и омаловажавању, оболела од депресије, извлачећи из контекста део извештаја лекара специјалисте, према којем, је распоређивање тужиље на друго радно место довело до тога да се осећа све лошије, па суд изводи погрешан закључак да је депресија само последица промене радног места; да суд не даје никакве разлоге у погледу тврдње тужиље да је умешач Радивојевић једино од ње тражио да му персира и да му се обраћа са начелниче; да тужиља нарочито указује да суд није препознао доказну снагу мејлова упућених РГЗ у периоду на који се злостављање односи, означених као „пријава“, „захтев за заштиту“ и „пријава против начелника СКН у Чачку Миодрага Радивојевића“ и „пријава против шефа правне службе Драгане Пантовић у СКН у Чачку“, са изнетим примедбама на рад службе, указивање на саопштење о преласку на друго радно место, недавање предмета у рад од 11.04.2016. године и указивање на предмете у којима није поступано по закону; да суд не прихвата тврдње тужиље да су је умешачи омаловажавали током поступка посредовања, које је било пристрасно у корист злостављача.

Апелациони суд налази да су жалбени наводи тужиље неосновани.

Наиме, у смислу одредбе члана 6. став 1. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС“, број 36/2010), који дефинише појам злостављања, за постојање злостављања су потребна два услова: понављање и умишљај и три заштићена добра: личност жртве (повреда достојанства, угледа, психичког и професионалног интегритета), погоршање окружења (изазивање страха и стварање непријатељског и увредљивог окружења) и погоршање услова рада (онемогућавање радних и професионалних способности) коришћење средстава рада. Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, правилно применио и одредбу члана 31. наведеног закона, јер тужиља није у току поступка учинила вероватним да је извршено злостављање из члана 6. овог закона, због чега терет доказивања да није било понашања које представља злостављање није био пребачен на туженог као послодавца. У таквој ситуацији на тужиљи је био терет доказивања чињеница да је била изложена понашању које се понављало, а које је имало за циљ или је представљало повреду њеног достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја и које је изазивало страх или стварало непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршавало услове рада или довело до тога да се изолује или да је навело да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор, а које чињенице тужиља није доказала. Првостепени суд је, стога, правилно закључио да субјективно доживљена реакција тужиље, као и међусобна понашања и активности тужиље и начелника службе Миодрага Радивојевића, заменика начелника службе Снежане Стефановић и шефа правне службе Драгане Пантовић, немају карактер радни злостављања на раду у смислу наведених норми материјалног права. Такође, чињеница је да су тужиља и означени злостављачи имали поремећене односе

па се радило о субјективном доживљају тужиље. Тужиља је имала своје виђење питања организације појединих служби код тужене. Лица која су руководили туженим, у конкретном случају означени злостављачи, организовали су рад туженог на други начин, па одлука о организацији рада и начину организовања туженог, немају елементе злостављања на раду, па је правилно првостепени суд одлучио као у ставу првом и другом изреке побијане пресуде

Одредбом члана 13. Правилника о правилима понашања послодавца и запослених у вези са превенцијом и заштитом од злостављања на раду („Службени гласник РС“, бр. 62/10) одређено је која понашања и активности се не сматрају злостављањем, па тако између осталог прописано је да се не сматрају злостављањем повремене разлике у мишљењима, конфликти у вези са обављањем послова и радних задатака, осим ако исти немају за циљ да повреде или намерно увреде запосленог (тачка б.).

Имајући у виду наведене законске норме, а код са сигурношћу утврђених чињеница: да је тужиља навела да је у периоду од 18.02.2016. до 23.11.2016. године злостављана на раду, од стране лица означених као злостављачи, на тај начин што јој нису давали објашњења за поступање када, по тужиљиној процени, нису поштовали прописе, као и када су јој решења која је у нацрту радила, враћана на исправку, без објашњења, када је добијала налоге да одређене предмете ради прекоредно, када су контролисане само њене паузе, као и када је на њу викао начелник службе Миодраг Радивојевић, очигледно је да су наводи тужиље о напред наведеним радњама злостављања паушални, јер не садржи ни једну конкретну радњу у смислу означања времена, места и начина злостављања. С тога, правилан је закључак првостепеног суда, да без обзира на субјективно доживљену реакцију понашања означених извршилаца злостављања, нису имала карактер злостављања на раду и нису добила вид психичког малтретирања, мучења и психичке злоставе тужиље. Наиме, не може се сматрати злостављањем налог претпостављеног да се нешто уради, односно да се исправи одлука коју је тужиља сачинила у нацрту. Такође, тужбом у спору због злостављања на раду не може се побијати законитост појединачног акта послодавца којим је решено о правима, обавезама и одговорностима запосленог из радног односа, јер против тог акта запослени има право на судску заштиту у складу са посебним законом којим је прописана судска заштита. Тужиља, као запослена која сматра да је између осталог била изложена злостављању од стране претпостављених лица тако што је премештена са једног радног места на друго радно место, може побијати законитост појединачног акта послодавца којим је решено о њеном распоређивању на нове задатке и послове. Премештај тужиље је, како је то првостепени суд правилно оценио, био резултат пословне процене послодавца да тужиља испуњава критеријуме потребне за обављање наведених послова - програм рада у Катастру водова, јер је прошла обуку, поред још два запослена - начелника [REDACTED] и још једног запосленог, која је процена у искључивој надлежности послодавца. Код чињенице да је тужиља распоређена на послове провођења промена у бази података катастра водова - графички део, који послови подразумевају, као и послови претходног радног места исте и врло сличне послове, где је услов за обављање истих стечено високо образовање на студијама првог степена, основне академске студије, основне струковне студије, положен државни стручни испит и три године радног искуства у струци, правилна је оцена првостепеног суда да тужиља није учинила вероватним да је распоређивањем на друге послове извршено злостављање, јер исто није имало за циљ нити је представљало

повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог.

Неоснован је и жалбени навод тужиље да јој тужени 15-так дана пре распоређивања на друге задатке и послове није давао нове предмете у рад, с обзиром да је сама саслушана као парнична странка, а и умешачи и сведоци изјавили да је у том периоду тужиља завршавала предмете који нису били решени и обучавала се за послове новог радног места, како би се активно укључила у процес рада, па се не може рећи да је на наведени начин злостављана на раду. Такође, дошколовавање тужиље у току трајања радног односа код туженог не подразумева аутоматски повећавање коефицијента нити разлоге за измену уговора о раду у том правцу, због чега се, такође, не може рећи да је на наведени начин распоређивањем на радно место где је прописан исти степен школске спреме који је имала и претходно, представља злостављање на раду.

Како ниједним жалбеним наводом тужиље није доведена у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, Апелациони суд је применом одредбе члана 390. ЗПП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Потврђено је и решење о парничним трошковима јер је исто донето правилном применом одредаба чланова 153. и 154. ЗПП, Тарифног броја 13. и 15. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“ бр. 121/12).

Применом одредбе члана 165. став 1 ЗПП, Апелациони суд је ставом другим изреке ове пресуде одлучио о захтеву умешача Снежане Стефановић из Чачка, којим је тражила да јој се накнаде трошкови жалбеног поступка, тако што је исте одбио, јер исти нису били неопходни.

Председник већа-судија

с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарни

